

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat

Școala Doctorală de Cibernetică și Statistică Economică

**UTILIZAREA ESTIMĂRILOR ÎN CALCULUL
INDICATORILOR STATISTICI DIN DOMENIUL ȘOMAJULUI,
LA NIVEL DE JUDEȚ - ANALIZĂ CANTITATIVĂ**

Corina Schonauer (Sacală)

Conducător de doctorat: Prof. dr. TUDOREL ANDREI

București, 2019

CUPRINS

INTRODUCERE.....	1
1. ȘOMAJUL DIN ROMÂNIA ÎN CONTEXT EUROPEAN.....	11
1.1. INTRODUCERE.....	11
1.2. CONSIDERAȚII TEORETICE PRIVIND ȘOMAJUL.....	11
1.3. METODOLOGIA UTILIZATĂ ÎN ANALIZA ȘOMAJULUI.....	14
1.4. ȘOMAJUL DIN ROMÂNIA - COMPARAȚIE CU ȚĂRILE DIN UNIUNEA EUROPEANĂ.....	17
1.4.1. Șomajul din România comparativ cu celelalte țări din Uniunea Europeană.....	17
1.4.2. Rata șomajului pentru grupa de vârstă 15-24 ani din România, comparativ cu celelalte țări din Uniunea Europeană.....	20
1.4.3. Rata șomajului pentru grupa de vârstă 25-64 ani din România, comparativ cu celelalte țări din Uniunea Europeană.....	26
1.4.4. Rata șomajului din România pe nivele de educație, comparativ cu celelalte țări din Uniunea Europeană.....	29
1.4.5. Șomajul de lungă durată din România comparativ cu celelalte țări din Uniunea Europeană.....	35
1.5. EVOLUȚIA ȘOMAJULUI ÎNREGISTRAT DIN ROMÂNIA - ANALIZĂ ÎN PROFIL TERITORIAL (LA NIVEL NUTS3).....	37
1.5.1. Rata șomajului din România - evoluție și tendințe în profil teritorial.....	37
1.5.2. Analiza șomajului din România în funcție de nivelul de educație, gen și al drepturilor bănești, în profil teritorial (NUTS 3).....	42
1.6. CONCLUZII.....	45
2. UTILIZAREA MODELULUI LOGIT ÎN ANALIZA ȘOMAJULUI.....	49
2.1. UTILIZAREA MODELULUI LOGIT ÎN APLICAȚII.....	49
2.1.1. Scurt istoric al modelului logit.....	49
2.1.2. Prezentarea principalelor domenii în care modelul logit este utilizat.....	50
2.1.3. Utilizarea modelului logit în analiza pieței forței de muncă.....	52
2.2. CONSIDERAȚII TEORETICE PRIVIND MODELUL LOGIT.....	54
2.3. ANALIZA ȘOMAJULUI DIN ROMÂNIA UTILIZÂND MODELUL LOGIT.....	55
2.3.1. Prezentarea generală a datelor prelucrate.....	55
2.3.2. Analiza descriptivă a datelor prelucrate.....	57

2.3.3. Rezultatele obținute din aplicarea modelului logit datelor obținute la Recensământul populației și locuințelor din 2011, la nivelul României.....	59
2.3.4. Rezultatele obținute din aplicarea modelului logit la nivelul fiecărei regiuni din România, pe datele obținute la Recensământul populației și locuințelor din 2011.....	62
2.4. CONCLUZII.....	89
3. DETERMINANȚI AI ȘOMAJULUI DIN ROMÂNIA ÎN PROFIL TERITORIAL.....	96
3.1. INTRODUCERE.....	96
3.2. SCURTĂ TRECERE ÎN REVISTĂ A FACTORILOR DETERMINANȚI AI ȘOMAJULUI IDENTIFICAȚI ÎN DIVERSE STUDII.....	96
3.3. ANALIZA FACTORILOR DETERMINANȚI AI ȘOMAJULUI LA NIVELUL REGIUNILOR DIN ROMÂNIA.....	100
3.4. ANALIZA FACTORILOR DETERMINAȚI AI ȘOMAJULUI LA NIVELUL JUDEȚELOR DIN ROMÂNIA.....	110
3.5. CONCLUZII.....	123
4. CONCLUZII GENERALE.....	127
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE.....	135
LISTA ABREVIERILOR ȘI ACRONIMELOR.....	141
LISTA TABELOR.....	142
LISTA FIGURILOR.....	145

CUVINTE CHEIE

Rata șomajului

Analiză cluster

Model logit

Determinanți sociali și economici

Corelație

REZUMAT

Șomajul este un fenomen care are implicații atât din punct de vedere economic, cât și social și care generează efecte semnificative atât la nivel macroeconomic, cât și la nivel individual.

Din ce în ce mai mult sunt necesare informații cât mai detaliate. Pentru aceasta, au fost dezvoltate diverse metode de estimare a indicatorilor statistici la un nivel teritorial cât mai restrâns. În acest sens, prin lucrarea de față s-a propus realizarea unei imagini cât mai cuprinzătoare a șomajului din România la nivelul județelor, pe perioada ultimilor 20 ani, cu evidențierea trăsăturilor diferitelor segmente ale persoanelor neocupate. Ca indicator sintetic al șomajului s-a utilizat rata șomajului.

Lucrarea este structurată în trei capitole și se încheie cu un capitol de "Concluzii generale".

Primul capitol a avut ca obiective:

- analiza evoluției ratei șomajului din România în ultimii 20 ani, cu evidențierea tendințelor din punct de vedere al vârstei șomerilor, pregătirii profesionale și duratei șomajului;
- identificarea grupelor de țări din Uniunea Europeană alături de care România s-a poziționat, în trei ani considerați ca fiind reprezentativi pentru perioada analizată: 1997, 2008 și 2016;
- analiza evoluției ratei șomajului la nivelul județelor din România cu evidențierea acelorași caracteristici cercetate la nivel național;
- realizarea unor grupări ale județelor cu identificarea trăsăturilor comune.

Pentru comparațiile internaționale s-au utilizat datele existente pe site-ul EUROSTAT, unde rata șomajului este definită conform Biroului Internațional al Muncii. Pentru analizele la nivelul județelor din România s-au utilizat datele privind rata șomajului înregistrat la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, descărcate de pe site-ul Institutului Național de Statistică.

Pentru analiza datelor s-au folosit metode de statistică descriptivă, iar din punct de vedere econometric, s-a utilizat o analiză de tip cluster care s-a aplicat datelor privind rata șomajului pentru diferite grupe de șomeri. Prelucrarea datelor s-a făcut cu ajutorul software-ului R.

În cel de-al doilea capitol s-a prezentat o analiză a șomajului din România din punctul de vedere al șanselor persoanelor de a se afla în situația de șomaj și al factorilor care influențează acest statut. S-au prelucrat 10% din datele obținute la Recensământul Populației și Locuințelor din octombrie 2011 realizat în România.

Obiectivul acestei analize a fost identificarea la nivelul fiecărei regiuni a României a acelor caracteristici individuale care contribuie la situația economică de șomer. Având în vedere că

variabila explicată a avut două valori: "șomer" sau "altă situație", s-a ales modelul logistic pentru a ilustra legătura dintre variabilele explicative și variabila explicată. Prin modelul logistic construit s-au estimat șansele persoanelor de a fi șomere în funcție de caracteristicile: mediul în care locuiește persoana, genul persoanei, vârsta, etnia, starea civilă legală, nivelul școlii absolvite, dacă are sau nu copii. Cercetările precedente realizate la nivelul fiecărui județ, publicate în articolul "Social determinants of unemployment in Romania- an analysis at NUTS3 level" (Schonauer, 2017) s-au dovedit a fi în acord cu ceea ce s-a expus în teză pentru datele prelucrate la nivel național și regional.

Al treilea capitol a avut ca obiectiv identificarea acelor indicatori economici și sociali care sunt corelați cu șomajul, cu evidențierea acestora la nivelul regiunilor și al județelor României. La nivelul județelor s-a utilizat ca variabilă explicată rata șomajului înregistrat, conform metodologiei folosită de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă. În analiza efectuată pentru cei trei ani: 1997, 2008 și 2016, s-au ales ca variabile explicative: produsul intern brut regional/locuitor, câștigul salarial nominal mediu net lunar, soldul schimbărilor de domiciliu (inclusiv migrația externă), cheltuielile unităților cu activitate de cercetare-dezvoltare/locuitor, numărul unităților locale active/1000 locuitori.